

Millainen tulevaisuusvisio ohjaa lastensuojelun innovaatioita?

Sosiaalisten innovaatioiden päivän satelliittitapahtuma 7.11.:
mitä ovat lastensuojelun sosiaaliset innovaatiot?

Katri Vataja
Toimitusjohtaja

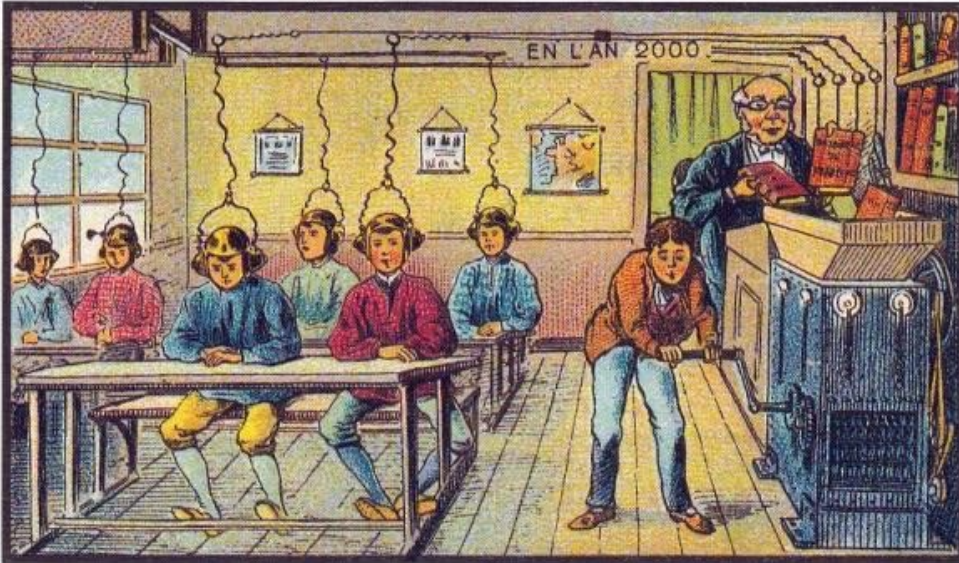
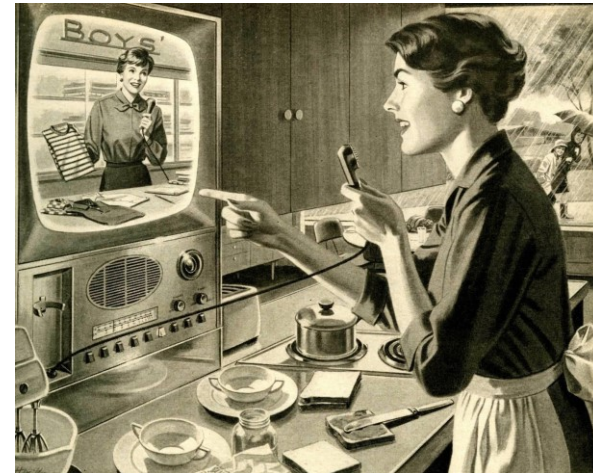
@KatriVataja
[linkedin.com/in/katrivataja/](https://www.linkedin.com/in/katrivataja/)



**MILLOIN VIIMEKSI KUULIT
UUDISTAVAN JA INNOSTAVAN
VISION TULEVAISUUDESTA?**

ENTÄ LASTENSUOJELUN TULEVAISUUDESTA?

Tarve sosiaaliselle mieli- kuvitukselle ja sosiokulttuurisille tulevaisuuskuville



At School

Visio kutsuu yhteiselle muutosmatkalle

Visio on päämäärä, joka ohjaa konkreettisten tavoitteiden ja suunnitelmien tekemistä ja sosiaalisten innovaatioiden luomista. Hyvä visio...

- ★ Herättää tunteita, tulkintaa ja keskustelua. Selkeä ja kommunikoidavissa.
- ★ Innostaa, inspiroi ja motivoi muutokseen. Visio on uskottava, vaikka haastaa nykyisyyttä ja oletuksia. Visio ei ole utopia.
- ★ Kertoo tavoittelemisen arvoisista asioista. Visio kestää yleensä hyvin myös odottamattomia tapahtumia ja antaa suuntaa sumuisessa ympäristössä.
- ★ Syntyy ja toteutuu yhteistoiminnassa – ei vain lapsia ja perheitä varten, vaan myös heidän kanssaan.

Tulevaisuuteen vaikuttavat tekijät lastensuojelun innovaatioiden lähteinä

Lastensuojelun mahdolliset tulevaisuudet

Nykyhetken työntö

Meneillään olevat muutosprosessit, esimerkiksi megatrendit ja trendit.

TYÖNTÖ

Menneisyyden paino

Maailmankuvat, polkuriippuvuudet, muutoksen esteet

PAINO

Mahdollinen
tulevaisuus

Tulevaisuuden imu

Kuvat tulevaisuudesta, visiot, unelmat, toiveet, suunnitelmat

IMU

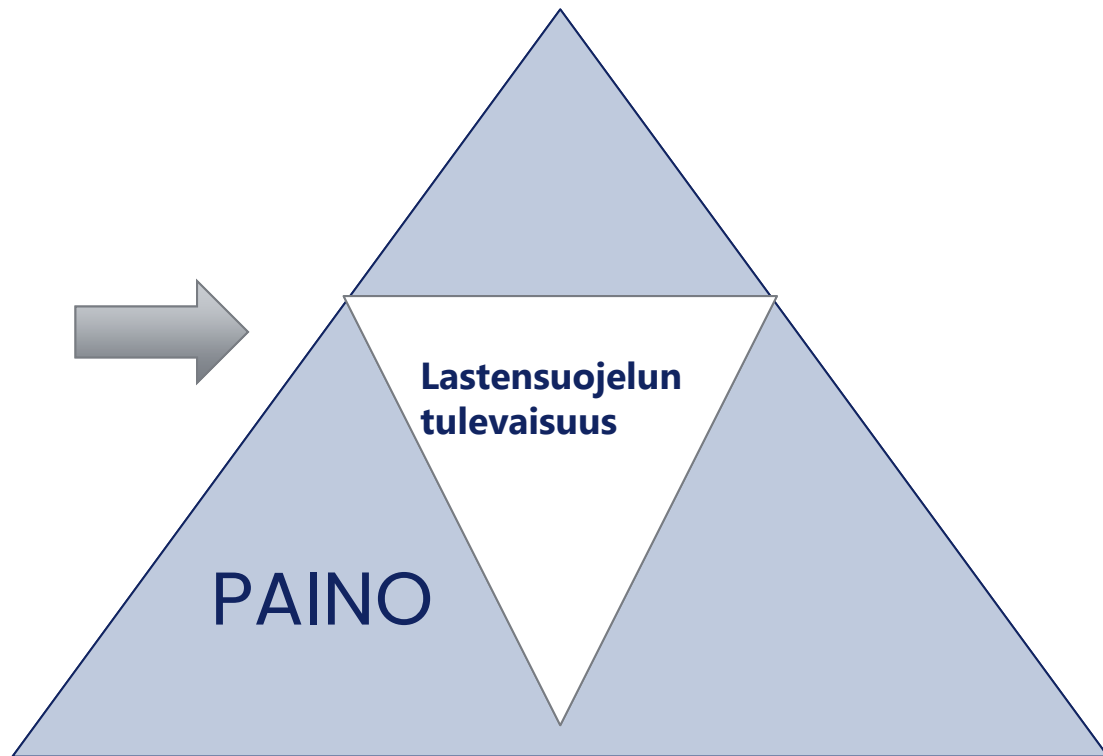
Mikä rajoittaa sitä, mitä pidetään mahdollisena?

Käytössä olevat taloudelliset
resurssit

Organisaatio- ja
prosessilähtöinen ajattelutapa

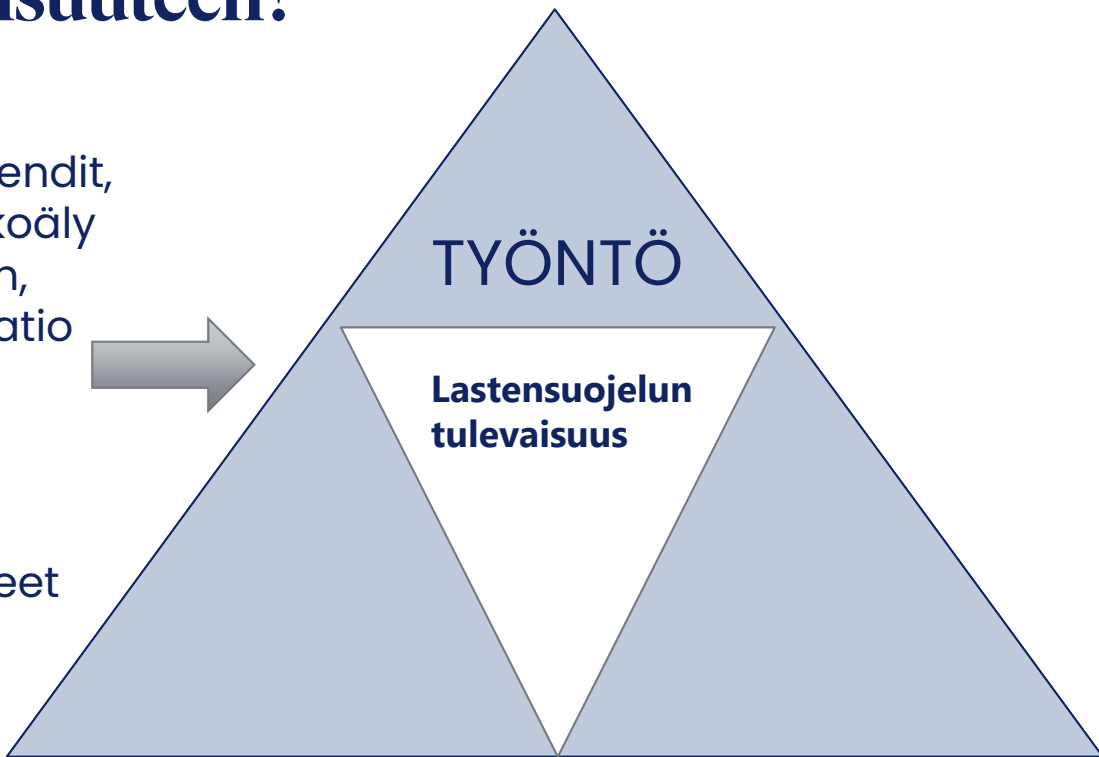
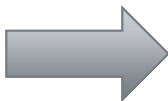
Oikeusdogmaattinen diskurssi,
juridisoituminen ja virheiden
välttämisen kulttuuri

Median vaikutus lastensuojelun
stigmoihin, julkisuuskuvaan ja
palveluihin suhtautumiseen

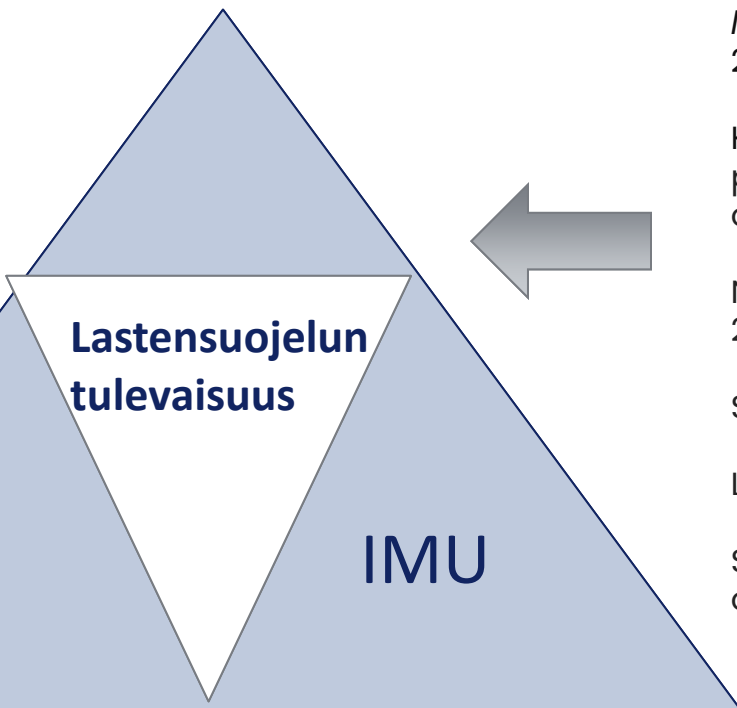


Mitkä käynnissä olevat muutokset vaikuttavat lastensuojelun tulevaisuuteen?

Yhteiskunnalliset ilmiöt ja megatrendit,
kuten teknologian kehitys, ml. tekoäly
palveluiden digitalisoituminen,
hyvinvoinnin haasteet, polarisaatio
Taloustilanne ja inflaatio
Lapsen oikeudet
Työntekijäpula
Kriisipuhe
Sote-uudistus & hyvinvointialueet
Lastensuojelulaki
Kulttuurin muutos aluillaan



Mistä syntyy tulevaisuuden imu?



"Lapsi ja hänen läheisensä voivat luottaa lastensuojeluun ja sen vaikuttavuuteen" (STM 2023/Lastensuojelun tulevaisuuden visio)

Kansallinen lapsistrategia – Visiona aidosti lapsi- ja perhemyönteinen Suomi, joka kunnioittaa lapsen oikeuksia.

Nuorten visiot lastensuojelun tulevaisuudesta 2052 (Pesäpuu)

Systeminen moniammatillinen lähestymistapa

Lapsilähtöisyys

Sosiaaliset innovaatiot eri tahoja yhdistävänä ja osallistavana kehittämistapana

VISIOITA LASTENSUOJELUSTA

- Haluan vahvistaa ymmärrystä ihmisen ja luonnon yhteisestä kestävästä hyvinvoinnista (ekologinen paradigma), jotta vuonna 2052 lastensuojelu on osa sote-palveluita, joissa lasten ja perheiden hyvinvointia tuetaan kokonaisvaltaisesti siten, että huomioidaan ihminen osana luontoa.

- Haluan vahvistaa ennaltaehkäiseviä ja varhaisen tuen palveluita sekä järjestöyhteistyötä, jotta vuonna 2052 lastensuojelun resurssit riittävät palvelujen tuottamiseen lapsille ja perheille sekä kehittämistyöhön.

- Haluan vahvistaa, jokaiselle lapselle (joka tarvitsee tukea) rinnalla kulkijaa, jotta vuonna 2052 olisi vähemmän lapsia ja aikuisia, jotka eivät ole tulleet kuulluiksi, joiden puolta kukaan ei ole pitänyt ja joilla ei ole ollut edes yhtä turvallista ihmistä elämässään. • Haluan vahvistaa varsinkin yksityisten laitosten valvontaa, jotta vuonna 2052 laitoksissa ei kohdeltaisi nuoria väärin tai toiminta ei olisi voittoa tavoittelevaa.

- Haluan vahvistaa palautetietoisuutta, jotta vuonna 2052 lapset, nuoret ja perheet saavat apua, josta hyötyvät, ja palautetieto ohjaa organisaatioiden tietojohdantamista, kustannukset vähenevät, kun häiriökysyntä vähenee.

- Haluan vahvistaa traumatietoisuutta, jotta vuonna 2052 jokainen lapsi ja nuori osaisi nimetä tunteitaan tehokkaasti ja tunnistaisi omaa oireiluaan.

- Haluan vahvistaa käytännönläheisempää ja kokemustiedon tunnistavaa tutkimusta, jotta vuonna 2052 lastensuojelu perustuu vahvemmin tutkittuun tietoon, joka hyödyttää työntekoa ja asiakkaita + tutkimus ja käytäntö eivät olisi niin erillään.

- Haluan vahvistaa sijoituksessa olevien omanarvontuntoa, jotta vuonna 2052 heillä on valoisampi tulevaisuus.

- Haluan vahvistaa lastensuojelun työntekijöiden arkiaktiivisia, jotta vuonna 2052 lastensuojelussa tehdään päivittäisiä muutostekoja eteen tulevien epäkohtien kirkemiseksi.

- Haluan vahvistaa avohuoltoa, jotta vuonna 2052 moniammatillinen ja monimenetelmäinen ammattihenkilöiden tukitiimi on käytössä lapsille ja nuorille pienessä väestöpohjassa omalla asuinalueella, lähellä ja helposti saavutettavissa.

- Haluan vahvistaa erilaisuuden hyväksymistä, jotta vuonna 2052 ei ole vain yhtä mallia hyväksytyistä tavasta olla osa yhteiskuntaa.

- Haluan vahvistaa keskustelua arvoista, jotta vuonna 2052 toiminta kohdistuu oikeasti tärkeisiin asioihin.

- Haluan vahvistaa rakkautta ja rohkeutta, että vuonna 2052 voisın olla ylpeä ja onnellinen lapsista(ni) ja että lapset kokisivat itsensä onnellisiksi, taitaviksi ja kykeneviksi toimimaan yhteisessä maailmassa.

- Vuonna 2052 lasten suojeleminen on kaikkien tehtävä!

- Vuonna 2052 me olemme lapsistamme ylpeitä vanhuksia ja lapset ovat onnellisia, taitavia rakastettuja ja toimintakykyisiä yhteisessä maailmassa. Vuonna 2052 älytekniologia on mahdollistanut uusia menetelmiä kohtaamisiin.

- Vuonna 2052 entiset kokemusasiantuntijat ovat ammattilaisia ja työllistyneet lastensuojelun kehittämis- ja vaikuttamistehtäviin

- Vuonna 2052 jokainen lastensuojelun ammattilainen on taitava dialogin rakentaja, jotta kaikkien lasten asiakassuunnitelmat perustuvat yhteiseen ymmärrykseen lapsen tilanteesta ja ovat konkreettisia ja selkeitä.

- Vuonna 2052 kukaan lastensuojelun asiakas ei häpeä lastensuojelun asiakuuttaan.

- Vuonna 2052 kaikki puhuvat kaikista lapsista ja nuorista arvostavasti.





Virikkeitä ja työkaluja lastensuojelun tulevaisuustyöhön
<https://pesapuu.fi/toiminta/tulevaisuustaajuuksilla/>

Sense-breaking ruokkii sosiaalista innovatiivisuutta ja ajattelua lastensuojelun toisenlaisista tulevaisuuksista

Tabut

Mikä on kiellettyä? Mistä ei osata luopua? Mikä on vaikeaa ja miksi?

Tuttujen asioiden uudet piirteet

Mitkä ovat keskeisiä teemoja aiheeseen liittyen ja mistä niihin liittyen ei keskustella?

Samaan aikaan muualla

Mikä on normaalia tai nousemassa jossain muualla, mikä ei missään nimessä voisi tapahtua Suomessa?

Outolinnut

Mitä uutta tai yllättävää on noussut esiin, josta ei oikein tiedetä mikä se on? Mikä ei sovi kuvaan?

Jotain hyvää

Mikä antaa toivoa?



Kiitos!

@KatriVataja
[linkedin.com/in/katrivataja/](https://www.linkedin.com/in/katrivataja/)

itla